

selvä

Päälinnan pohjoissiiven huoneen D102:n lattian kaivaus
1968.

D 102:n lattiakiveys sekä sen alla ollut täytemaa jouduttiin poistamaan peruskallioon asti uuden sisääntulohallin lattiakorkeuden takia.

Lattian pohjois- ja eteläreunalla oli olka (kuva 1), joka oli muurattu lohkotuista ja luonnonkivistä. Pintoja peitti laattakiveys. Olat ulottuivat peruskallioon asti. Pohjoissivun olan yläpinta oli tasolla +88.30 - +88.32. Sen leveys länsipäästä oli 76 cm, itäpäästä 69 cm. Olka ei ollut liitteessä pohjoisseinään. Olan korkeus oli 65 - 70 cm eli n. kolme kivivarvia. Tasolla + 87.82 - +87.87 oli olan edustalla laastipintaa.

Eteläsivun olan yläpinta oli tasolla +88.30. Sen leveys oli 190 cm, eteläseinästä ulkonevien portaiden kohdalla 85 cm. Olan alareunaa ei kaivausten tässä vaiheessa vielä saatu esille. Kallio laskee olan edustalla etelään.

Varsinainen, olkien väliin jäävä lattiakiveys oli tehty mukulakivistä. Mukulakiveyksen yläpinta oli tasolla +88.25 - +88.28, eli 2-3 cm alempana kuin olkien laattakivipinta. Ehjää kiveyspintaa oli ainoastaan huoneen pohjoisosassa, jossa kivien koot olivat 30 x 21, 20 x 23, 25 x 25, 30 x 23, paksuudet olivat 10 - 15 cm (kuva 1). Huoneen eteläosassa, olan edustalla, kivet olivat hieman pienempiä 18 x 23, 14 x 20, 16 x 16. Itäseinän oviaukon edustalla sekä siitä n. 240 cm pohjoiseen olevalta alueelta kiveys oli pääasiassa poistettu n. 100 cm:n leveydeltä.

Mukulakiveyksen alla oli hyvin ohut kerros tiilimurskaa, sen alla 35 - 55 cm:n korkeudelta täytemaata, jossa oli runsaasti lohkottuja muurikiviä, hiiltä, laastia sekä tiiliä. Pohjoissivun olan edustalla, laastireunuksen molemmiin puolin oli runsaasti luita. Maa ei ollut kerroksellista. Tiilet olivat osittain ladottu lappeelleen, osittain vain heitetty täytemaan joukkoon. Niitä oli pääasiassa huoneen eteläosassa. Tiilien mittoja:

24 x 12,5 x 7	27,5 x 11,5 x 6,5	27,5 x 13,5 x 7
24 x 11,5 x 7	25 x 12,5 x 6,5	? x 14 x 7
25 x 12 x 7	? x 12 x 6,5	? x 13,5 x 8

Huoneen itäseinän edustalla, 274 cm:n päässä koillisnurkastta oli jäännös lähinnä itä-länsisuuntaisesta muurista, lev. n. 70 cm. Muuri jatkui vinottain huoneen itäseinän sisään n. kahden kivivarvin korkeudelta (kuva 1). Pohjoisreunaa oli jäljellä n. 70 cm, muuraus oli melko hyvin säilynyttä. Eteläsivun pituus oli n. 85 cm, muuraus oli osittain rikkoutunut. Huoneen itäseinässä, muurin jäännöksen kohdalla oli epätasaista, purelta vaikuttavaa pintaa 1 m:n leveydeltä. Murtopinta oli v. 1964 puretun venäläisaikaisen poikkiseinän holvikannan alapuolella eikä ole johtunut mainitun poikkiseinän purkamisesta (kuva 2).

Puretun länsiseinän edustalla, osittain sen alla, n. 150 cm:n päässä pohjoisseinästä oli 100 cm x 40 cm kivilatomus, jossa kivet olivat kiinni toisissaan laastilla. Latomuksen itäsivu oli 270 cm:n päässä huoneen itäseinästä. Latomuksen pinta oli heti lattiakiveyksen alla. Sen korkeus oli n. 50 cm (kuva 1). Latomus ei ollut itä-länsisuuntaisen muurin jäännöksen kanssa samalla linjalla. Se ei myöskään voinut olla Pohjoispatterin holviin mahdollisesti liittyneiden pilarien kantaja.

Kallion yläpinta huoneen pohjoisreunassa oli tasolla + 87.75 - + 87.80.

KUVA I
KAIN. KERT.
1968

POHJAN LEIKKUTASO
+89.31 -- +89.39

MK 1:50

KUVA 2

KAIN. KE27.
1968

